

BİREYSEL EMEKLİLİK VE ŞAHIS SİGORTA POLİÇELERİ İLE İLGİLİ OLARAK 29.6.2012 TARİHİNDEN ÖNCE İADE EDİLEN ANAPARA ÜZERİNDEN YAPILAN VERGİ KESİNTİLERİN İADESİ TALEP EDİLEBİLECEKTİR

ÖZET : 7.10.2001 tarihinden sonra akdedilmiş bireysel emeklilik ve şahıs sigorta poliçeleri ile ilgili olarak 29.6.2012 tarihinden önce 10 yılı doldurmadan ayrılan hak sahiplerine yapılan ödemeler üzerinden kesilen fazla vergi, 29.6.2013 tarihine kadar, tevkifatın yatırıldığı vergi dairesine başvurulması, dava açılmaması ya da dava açılmış davadan vazgeçilmesi şartıyla iade edilebilecektir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin 15/a bendinde tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından on yıl süreyle prim, aidat veya katkı payı ödemediği ayrılanlara yapılan ödemelerin menkul sermaye iradı olduğunun hükme bağlandığı, bu hükme göre sigorta şirketince davacıya yapılan ödemenin tamamının menkul sermaye iradı olduğu ve bu tutar üzerinden 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 15/a bendi uyarınca tevkifat yapılması gerektiği hüküm altına alınmıştı. Bu madde hükmünün uygulanmasında, Maliye Bakanlığı'nca 13.08.2003 tarihli ve 3 numaralı Gelir Vergisi Sirküleri'nin "2.5 Gelir Vergisi Tevkifat Uygulaması" başlıklı bölümünde de konuya ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapılmış ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 15 numaralı bendinin (a) alt bendi gereğince, on yıl süreyle prim, aidat veya katkı payı ödemediği sigorta şirketinden ayrılmasından dolayı, yapılan ödemenin tamamı üzerinden %15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği de özelgelerde yer verilmiştir. Konu hakkında yargıya intikal eden olaylarda ise, yargı, ödenen prim tutarının değil, getirinin menkul sermaye iradı olacağına hükmetmiştir. Nitekim, Danıştay Dördüncü Daire Başkanlığının E: 2009/8882 K: 2011/269 sayılı Kanun Yararına Bozma isteminin reddi kararında da hayat sigortası poliçesi uyarınca davacının 3 yıl süreyle prim ödemediği, poliçenin davacının isteği ile sonlandırılması üzerine poliçenin sigorta şirketi tarafından davacıya 3 yıl boyunca ödendiği ana para ve getirisinin iade edildiği, ancak ödeme yapılırken anapara ve getiriden oluşan toplam tutar üzerinden 193 sayılı Gelir Vergisi

Kanununun 94 üncü maddesinin 15/a bendi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapıldığı, fazladan yapılan kesintinin iadesi istemiyle dava açıldığı, Vergi Mahkemesince de sigorta şirketince davacıya ödenen tutarın tamamının değil, elde edilen gelirin tevkifata tabi olduğu gerekçesiyle fazladan yapılan kesintilerin iadesine karar verildiği, bu durumda yürürlükteki hukuka aykırı bir sonuç ifade etmeyen İstanbul 3. Vergi Mahkemesi kararının kanun yararına bozulması hukuken olanaklı olmadığı belirtilmiştir. Söz konusu kararlar ilgili açıklamalarımız 11.04.2011 tarihli ve 48 sayılı sirkülerimize yer almaktadır.

Öte yandan, 29.6.2012 tarihli ve 28338 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6327 sayılı **Bireysel Emeklilik Tasarruf Ve Yatırım Sistemi Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun** ile emeklilik sisteminde değişiklik yapılarak bu kapsamda Gelir Vergisi Kanunu’nun 22, 75 ve 94 üncü maddeleri de değiştirilmiştir. Bu Kanun ile ilgili açıklamalarımız da 29.6.2012 tarihli ve 123 no’lu sirkülerimizde yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen ve ihtilaf konusu olan tevkifat uygulaması ile ilgili olarak 6327 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) 7/10/2001 tarihinden sonra akdedilmiş bireysel emeklilik ve şahıs sigorta poliçeleri ile ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemeler üzerinden tevkif edilerek ödenen vergilerin, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı **Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesine bu Kanunla eklenen dördüncü fıkra hükmüne¹ göre belirlenen menkul sermaye iradı üzerinden bu Kanunun yayımlandığı tarihte yürürlükte olan orana göre hesaplanan tutarı aşan kısmı, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde hak sahiplerince tevkifatın yatırıldığı vergi dairelerine başvurulması ve dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca red ve iade edilir. Bu kapsamda açılan davalardan vazgeçilmesi**

¹ “Bu maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinde yer alan irat tutarı; varsa fesih ve iştirak kesintisi indirilmeden önceki birikim tutarından, yatırıma yönlendirilen tutar indirilerek bulunur. Aynı fıkranın (16) numaralı bendinde yer alan irat tutarı; hak kazanılan Devlet katkısı ve getirileri dahil ödemeye konu toplam birikim tutarından, (varsa ertelenmiş giriş aidatı indirilmeksizin) ödenen katkı payları ve Devlet katkısının hak edilen kısmı indirilerek bulunur.”

durumunda, idarece de açılmış davalar sürdürülmez, taraflarca herhangi bir masraf ve vekalet ücreti talep edilemez.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Bu madde uyarınca, 7.10.2001 tarihinden sonra akdedilmiş bireysel emeklilik ve şahıs sigorta poliçeleri ile ilgili olarak 29.6.2012 tarihinden önce 10 yılı doldurmadan ayrılan hak sahiplerine yapılan ödemeler üzerinden kesilen fazla vergi iade edilebilecektir. Maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı'nca belirlenecek olmakla birlikte, hak sahiplerinin, **29.6.2012-29.06.2013** tarihleri arasında tevkifatın yatırıldığı vergi dairelerine başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Ancak yapılacak başvuru da; dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi, gerekmektedir. İade işlemleri de VUK, m.116 ve müteakip maddeleri uyarınca düzeltme hükümlerine göre yerine getirilecektir.

Yapılan düzenlemede, bu düzenlemeden yararlanmak isteyenler açısından sadece ve sadece dava açılmaması, açılan davalardan vazgeçilmesi ve açılan davalardan vazgeçilmesi durumunda, idarece de açılmış davalar sürdürülmeyeceği, taraflarca herhangi bir masraf ve vekalet ücreti talep edilemeyeceği sınırlandırılmış olup, bunun dışında herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır.

Saygılarımızla...

